

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2020/2229,**annettu 23 päivänä joulukuuta 2020,****Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevasta unionin toiminnasta vuosiksi 2020–2033 annetun päätöksen N:o 445/2014/EU muuttamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 167 artiklan 5 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin toiminnan nimeltä ”Euroopan kulttuuripääkaupungit”, jäljempänä ’toiminta’, tavoitteet ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 445/2014/EU⁽²⁾ mukaan se, että suojellaan ja edistetään Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta ja korostetaan niiden yhteisiä piirteitä sekä vahvistetaan kansalaisten tunnetta kuulumisesta yhteiseen kulttuurialueeseen, edistetään kulttuurin panosta kaupunkien pitkän aikavälin kehitykseen, vahvistetaan kaupunkien kulttuuritarjonnan valikoimaa, monimuotoisuutta ja eurooppalaista ulottuvuutta, myös valtioiden rajat ylittävän yhteistyön avulla, laajennetaan kulttuuritarjonnan saanti- ja osallistumismahdollisuuksia, vahvistetaan kulttuurialan valmiuksia ja sen yhteyksiä muihin aloihin ja kohotetaan kaupunkien kansainvälistä profiilia kulttuurin kautta.
- (2) Toiminnan tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on liikkuvuus, turismi, tapahtumien järjestäminen ja yleisön osallistuminen; nämä ovat äärimmäisen vaikeita elleivät lähes mahdottomia covid-19-pandemian aikana.
- (3) Eri puolilla Eurooppaa toteutettujen eristämistoimenpiteiden välittömänä seurauksena kulttuuritiloja on suljettu ja kulttuuritapahtumia peruttu tai lykätty määrittelemättömäksi ajaksi. Eurooppalaiset ja kansainväliset kulttuuriyhdistysten hankkeet ovat hiljenneet merkittävästi, koska fyysistä rajojen ylitystä on rajoitettu. Lisäksi nopeasti vähenevien tulojen ja esiin nousevien kansanterveydellisten tarpeiden vuoksi paikallis-, alue- ja kansallisiin hallintoihin kohdistuu kasvavia budjettipaineita. Tällä hetkellä kulttuurin yksityinen sponsorointi on myös muuttumassa haasteellisemmaksi, koska sponsoroitavia yleisötapahtumia ei ole tai koska yritykset asettavat etusijalle kansanterveyteen liittyvät sponsorointitoimet.
- (4) Vaikutus kaupunkeihin, joilla on tällä hetkellä hallussaan nimitys ”Euroopan kulttuuripääkaupunki”, jäljempänä ’nimitys’, ja joilla on se hallussaan tulevaisuudessa, vaihtelee pääasiassa sen mukaan, minä vuonna niillä on hallussaan nimitys. Vaikuttaa siltä, että vaikutus kohdistuu voimakkaimmin niihin kahteen kaupunkiin, joilla on hallussaan nimitys vuonna 2020, ja niihin kolmeen kaupunkiin, jotka toteuttavat valmistelutoimia nimityksen hallussapitämiseksi vuonna 2021, joskaan kaupunkeihin, joilla on hallussaan nimitys tämän jälkeen, kohdistuvaa tulevaa vaikutusta ei ole toistaiseksi määritelty.
- (5) Ne kaksi kaupunkia, joilla on hallussaan nimitys vuonna 2020, joutuivat lykkäämään tai perumaan tapahtumat maaliskuusta 2020 alkaen ilman mitään selvyyttä siitä, milloin tilanne palaa normaaliksi tai palaako se normaaliksi lainkaan, ja niille aiheutui samaan aikaan kustannuksia. Käytännössä ne ovat estyneitä toteuttamasta täysimääräisesti kulttuuriohjelmiansa vuonna 2020 ja hyötymästä tehdyistä mittavista henkilöstövoimavaroja ja rahoitusta vaatineista investoinneista.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. joulukuuta 2020 ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 22. joulukuuta 2020.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 445/2014/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevasta unionin toiminnasta vuosiksi 2020–2033 ja päätöksen N:o 1622/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 132, 3.5.2014, s. 1).

- (6) Niissä kolmessa kaupungissa, joilla on hallussaan nimitys vuonna 2021, covid-19-pandemia on aiheuttanut hyvin suurta epävarmuutta lähes kaikilla valmisteluun liittyvillä osa-alueilla: julkisen ja yksityisen sektorin kumppaneiden epävarmat rahoitusnäkymät, tuntemattomat tulevaisuuden turvallisuussäännökset, jotka vaikuttavat siihen, millainen osallistava toiminta ja minkätyyppiset tapahtumat sallitaan, sekä matkustusrajoitukset, jotka vähentävät matkailijavirtoja ja mahdollisuuksia eurooppalaisiin kumppanuuksiin. Covid-19:n leviämisen torjumiseksi käyttöön otetut toimenpiteet, jotka johtivat siihen, että toteutuksesta vastaavat tiimit olivat sulkutoimien alaisina, ovat hidastaneet kyseisten kolmen kaupungin valmistelutöitä kriittiseen pisteeseen, kun – normaaleissa olosuhteissa – niiden pitäisi tällä hetkellä ponnistella kahta kovemmin. Valmistelutyö on hidastunut myös siksi, että mahdollisten sopimuskumppaneiden taloudellinen selviytyminen on epävarmaa.
- (7) Päätöksessä N:o 445/2014/EU ei säädetä riittävästä joustomahdollisuudesta tällaisten poikkeuksellisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi eikä siinä erityisesti ole säännöksiä sen vuoden jatkamisesta tai lykkäämisestä, jona tietty kaupunki pitää hallussaan nimitystä.
- (8) Päätöstä N:o 445/2014/EU olisi sen vuoksi muutettava siten, että rajoitetaan nimenomaisesti ottamaan huomioon tarve käsitellä poikkeuksellista tilannetta, jotta niille nimitystä hallussaan pitävillä kaupungeille, joihin covid-19-pandemia vaikuttaa vakavimmin, annetaan mahdollisuus toteuttaa kulttuuriohjelmiansa tavalla, joka sallii toimen tavoitteiden saavuttamisen.
- (9) Kuulemismenettelyn, johon osallistuivat asianomaiset kaupungit ja jäsenvaltiot, jälkeen tultiin siihen päätelmään, että olisi aiheellista säätää Kroatian ja Irlannin nimeämien nimitystä vuonna 2020 hallussaan pitävien kaupunkien mahdollisuudesta jatkaa kulttuuriohjelmiansa toteuttamista 30 päivään huhtikuuta 2021 saakka nimitysvuotta muuttamatta.
- (10) Kuulemismenettelyn, johon osallistuivat asianomaiset kaupungit ja jäsenvaltiot, jälkeen tultiin siihen päätelmään, että vuotta, jona Romaniassa ja Kreikalla on oikeus nimitykseen, olisi lykättävä vuodesta 2021 vuoteen 2023, ja vuotta, jona ehdokasmaalla tai mahdollisella ehdokasmaalla on oikeus nimitykseen, olisi lykättävä vuodesta 2021 vuoteen 2022.
- (11) Oikeusvarmuuden vuoksi, erityisesti nimitystä vuosina 2020 ja 2021 hallussaan pitävien kaupunkien kannalta, ja jotta vältetään aiheuttamasta häiriötä päätöksen N:o 445/2014/EU soveltamiselle, tämän päätöksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta 2021.
- (12) Päätös N:o 445/2014/EU olisi näin ollen muutettava tämän mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös N:o 445/2014/EU seuraavasti:

1) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Nimitys annetaan kunakin vuonna enintään yhdelle kaupungille kummastakin liitteessä olevassa kalenterissa, jäljempänä ’kalenteri’, esitetystä jäsenvaltiosta sekä asiaankuuluvina vuosina yhdelle Euroopan vapaakauppaliiton maan, joka on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuoli, jäljempänä ’EFTA/ETA-maa’, ehdokasmaan tai mahdollisen ehdokasmaan kaupungille taikka unioniin 5 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti liittyvän maan kaupungille. Vuonna 2023 kuitenkin enintään yksi kaupunki kustakin kolmesta kalenterissa esitetystä jäsenvaltiosta saa pitää hallussaan nimitystä.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Jäsenvaltioiden kaupungit voivat saada kalenterin jäsenvaltiojärjestyksen mukaisesti nimityksen yhden vuoden ajaksi. Nimitystä vuonna 2020 hallussaan pitävät kaupungit voivat jatkaa nimityksen hallussa pitämistä 30 päivään huhtikuuta 2021 saakka ilman, että nimitysvuosi muuttuu.”

2) Korvataan 4 artiklan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

"Kulttuuriohjelman keston on katettava nimitysvuosi, ja se on perustettava erityisesti nimitystä varten 5 artiklassa säädettyjen kriteerien mukaisesti. Nimitystä vuonna 2020 hallussaan pitävät kaupungit voivat kuitenkin jatkaa kulttuuriohjelmiensa toteutusta 30 päivään huhtikuuta 2021 saakka."

3) Korvataan 16 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

"Asianomaisten kaupunkien on laadittava arviointiraportit ja toimitettava ne komissiolle nimitysvuotta seuraavan vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä. Nimitystä vuonna 2020 hallussaan pitävien kaupunkien on kuitenkin laadittava arviointiraporttinsa ja toimitettava ne komissiolle 30 päivään huhtikuuta 2022 mennessä."

4) Korvataan liite tämän päätöksen liitteessä olevalla tekstillä.

2 artikla

Päätöksen N:o 445/2014/EU 7–11 artiklassa ja 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut menettelyt, jotka on jo saatettu päätökseen vuoden 2021 nimityksen osalta, pysyvät voimassa. Nimitysvuosi muutetaan tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tehty Brysselissä 23 päivänä joulukuuta 2020.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta
Puhemies
M. ROTH

LIITE

"KALENTERI

2020	Kroatia	Irlanti	
2021			
2022	Liettua	Luxemburg	Ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa
2023	Unkari	Romania	Kreikka
2024	Viro	Itävalta	EFTA/ETA-maa, ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa
2025	Slovenia	Saksa	
2026	Slovakia	Suomi	
2027	Latvia	Portugali	
2028	Tšekki	Ranska	EFTA/ETA-maa, ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa
2029	Puola	Ruotsi	
2030	Kypros	Belgia	EFTA/ETA-maa, ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa
2031	Malta	Espanja	
2032	Bulgaria	Tanska	
2033	Alankomaat	Italia	EFTA/ETA-maa, ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa"